

2015. szeptember 9., szerda

P8_TA(2015)0311

Női karrierlehetőségek a tudomány területén és az egyetemeken**Az Európai Parlament 2015. szeptember 9-i állásfoglalása a nők karrierlehetőségeiről a tudomány területén és az egyetemeken, valamint az általuk tapasztalt üvegplafonról (2014/2251(INI))**

(2017/C 316/17)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. és 3. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 10., 19. és 157. cikkére,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló 1979. évi ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,
- tekintettel „A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégia – 2010–2015” című, 2010. szeptember 21-i bizottsági közleményre (COM(2010)0491),
- tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőség iránti fokozott elkötelezettség – A nők chartája” című, 2010. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2010)0078),
- tekintettel az Európai Tanács által 2011. március 7-én elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),
- tekintettel az „Európai Kutatási Térség 2014. évi jelentés az elért eredményekről” című, 2014. szeptember 15-i bizottsági közleményre (COM(2014)0575),
- tekintettel „A nők és a tudomány: a nők mobilizálása az európai kutatások gazdagítására” című, 1999. február 17-i bizottsági közleményre (COM(1999)0076),
- tekintettel a „Megerősített partnerség az Európai Kutatási Térségben a kiválóság és a növekedés támogatására” című, 2012. július 17-i bizottsági közleményre (COM(2012)0392),
- tekintettel a Bizottságnak a Helsink-i Csoport (a Bizottság nemek közötti egyenlőséggel, kutatással és innovációval foglalkozó tanácsadó csoportja) által végzett felmérésen alapuló „A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos politikák az állami kutatásban” című, 2014. szeptember 3-i jelentésére,
- tekintettel a „She Figures” „A kutatás és az innováció nemekkel kapcsolatos statisztikai és mutatói” című, 2012-es kiadására, amelyet a Bizottság 2013-ban publikált,
- tekintettel a Tanács 2014. december 5-i következtetéseire az Európai Kutatási Térség tekintetében elért eredményekről szóló 2014. évi jelentésről,
- tekintettel a Tanács 2015. május 29-i következtetéseire az Európai Kutatási Térség 2015–2020-as időszakra szóló menetrendjéről,
- tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőség terén elért haladás az Európai Unióban 2013-ban” című, 2015. március 10-i állásfoglalására ⁽²⁾,

⁽¹⁾ HL L 204., 2006.7.26., 23. o.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0050.

2015. szeptember 9., szerda

- tekintettel a nők elleni erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló isztambuli egyezmény 40. cikkére,
- tekintettel „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2013. november 21-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a nőkről és a tudományról szóló 2008. május 21-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel „A nők és a tudomány: a nők mobilizálása az európai kutatások gazdagítására” című bizottsági közleményről szóló 2000. február 3-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
- tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A8–0235/2015),

A. mivel a nemek közötti egyenlőség az Európai Unió egyik alapelve, amelyet az Európai Unióról szóló szerződés is biztosít, továbbá az Unió célkitűzései és feladatai közé tartozik;

B. mivel a nemek közötti egyenlőség előfeltétele annak, hogy a nők és a lányok emberi jogokat teljes körűen gyakorolhassák, továbbá alapvető fontosságú szerepvállalásukhoz és egy fenntartható és befogadó társadalom kialakításához; mivel a humántőke elégtelen kiaknázása csökkenti a kutatáshoz és innovációhoz kapcsolódó üzletágak lehetséges előnyét és általában véve hátráltatja a gazdasági fejlődést, valamint súlyos társadalmi következményekkel jár;

C. mivel rendkívül fontos biztosítani, hogy a nők és a férfiak egyenlő partnerek legyenek, ugyanazon jogok és kötelezettségek vonatkozzanak rájuk, azonosak legyenek munkalehetőségeik, és a társadalomhoz való hozzájárulásukat is azonos módon ismerjék el és becsüljék meg;

D. mivel a rendelkezésre álló statisztikák és felmérések szerint a nők a legtöbb tudományos, műszaki és vezetői álláshelyen és a hierarchia magasabb szintjein, de még olyan ágazatokban is – például az oktatásban – alulreprezentáltak, amelyekben egyébként többségben vannak; mivel a nők rendkívül alulreprezentáltak a természettudományokhoz, a technológiához, a műszaki tudományokhoz és matematikához kapcsolódó oktatási területeken és szakmákban, a természettudósok és a műszaki szakemberek mintegy 24 %-át teszik csak ki; mivel a női részvétel természettudományos, technológiai, mérnöki és matematikai szakmáknak változik, például a kémiai szakterületen inkább a nők pályán tartása jelent nehézséget, ugyanakkor a mérnöki tudományok és a fizika területén felvételi problémákkal küszködnek;

E. mivel a tudomány gazdasági szempontból kulcsfontosságú szerepet játszik Európában, és egyre népesebb csapatokra van szükség többek között a termelékenység és a versenyképesség növelése szempontjából elengedhetetlen úttörő jellegű kutatáshoz, és a növekedésre és munkahelyteremtésre irányuló európai stratégia végrehajtásának elengedhetetlen feltétele a tudományos, technológiai, mérnöki és matematikai készségekkel rendelkező megfelelő számú szakember; mivel a tudományos, technológiai, mérnöki és matematikai szakemberek iránti kereslet 2025-ig várhatóan nőni fog, ugyanakkor a rendelkezésre álló legutóbbi statisztikák szerint a kutatási ágazat egyre öregszik; mivel a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai, továbbá a művészeti és bölcsészettudományi tantárgyak közötti pozitív kölcsönhatás hatalmas gazdasági, társadalmi és kulturális lehetőséget rejt magában, és a női kutatók és innovátorok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy a természettudományok, a technológia, a műszaki és matematikai tudományok, továbbá a művészeti és bölcsészettudományok közötti kapcsolatokat fejlesszék; mivel a női kutatók előnyt jelentenek az EU számára, amelynek az összes rendelkezésre álló forrásra szüksége van ahhoz, hogy véglegesen kilábalhasson a gazdasági és pénzügyi válságból, és szembenézzen az egész társadalomban lezajló változásokkal; mivel szükség van a nők szakmai előmenetelének és fiatalok, elsősorban a női hallgatók és egyetemi oktatók fokozottabb jelenlétének támogatására és elősegítésére a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0499.

⁽²⁾ HL C 279. E, 2009.11.19., 40. o.

⁽³⁾ HL C 309., 2000.10.27., 57. o.

2015. szeptember 9., szerda

- F. mivel a női kutatók tekintetében történtek pozitív fejlemények, és az elmúlt években arányuk a férfiakénál gyorsabban növekedett, ám a női kutatók száma még mindig jóval alacsonyabb, mint a férfiaké, a legnagyobb különbség pedig az üzleti ágazatban tapasztalható;
- G. mivel a nők tudományos előmenetelét továbbra is erőteljes függőleges szegregáció jellemzi, rendkívül kis arányban töltenek be nők legmagasabb szintű tudományos posztot; mivel a „She Figures” 2012. évi adatai szerint az egyetemi rektorok csak 10 %-a nő;
- H. mivel úgy tűnik, hogy kevés tagállam kutatásra vonatkozó jogi kerete tartalmaz a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó rendelkezéseket, és kevés figyelmet fordítanak a nemekkel kapcsolatos dimenzió nemzeti kutatási programokba történő beemelésére;
- I. mivel a nők még mindig akadályokba ütköznek saját üzleti vállalkozásuk elindításakor a velük szembeni előítéletek és sztereotípiák megléte miatt; mivel a nők körében ösztönözni és támogatni kell az aktívabb vállalkozói szellemet, és olyan környezetet kell kialakítani, amelyben a női vállalkozók és a családi vállalkozások virágzásnak indulhatnak és a vállalkozói szellemet – a bevált gyakorlatok cseréjére vonatkozó szükséges intézkedések megtételével és az anyákra különös figyelmet fordítva – díjazják;
- J. mivel számos összetett oka van e helyzet kialakulásának, többek között a negatív sztereotípiák és előítéletek, továbbá a tudatos és nem tudatos elfogultság is;
- K. mivel a statisztikák következetesen azt mutatják, hogy az iskolában a lányok a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai tantárgyaknál elveszítik motivációjukat, és kevésbé valószínű, hogy a tudományhoz kötődő egyetemi végzettség irányába menjenek tovább; mivel nincs csak egyetlen magyarázat arra, hogy miért van kevés nő a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai pályán; ennek okai többek között a következők: az iskolai tanárok nem ismerik a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai pályákat, a női szerepmodellek hiánya, a bizonytalan rövid távú szerződések magas száma, a felvételi bizottságok tagjainál tapasztalható tudat alatti elfogultság, az a jelenség, hogy a nők a férfiaknál kisebb valószínűséggel jelentkeznek vezetői pozíciókba, valamint a nők körében tapasztalható azon tendencia, hogy a kutatói és egyetemi szerepkörök helyett inkább az oktatói és nevelői pálya felé irányítják őket;
- L. mivel az összes területhez hasonlóan a kutatás területén dolgozó nők arra kényszerülnek, hogy a férfiaknál magasabb arányban vegyék ki részüket a szülői szereppel vagy a családdal kapcsolatos kötelezettségekből, ezért a javasolt intézkedéseknek tekintetbe kell venniük a nők szakmai és magánéletének összeegyeztethetőségét, hogy ezekben a területekbe a férfiakat is bevonják;
- M. mivel a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség elősegítésére irányuló összes erőfeszítés ellenére a nők még mindig egyenlőtlenül férnek hozzá a kutatói állásokhoz, a finanszírozáshoz, a publikáláshoz és a tudományos díjakhoz, és érzékenyen érintik őket az előmenetel és az elismerés szigorú kritériumai és az őket megfelelően támogató politikák hiánya, így a fiatal női tudósok lehetőségei rendkívül kedvezőtlenek; mivel ezek mind olyan tényezők, amelyek hozzájárulhatnak az „agyelszíváshoz”, és ebben a helyzetben az egyszerű intézkedések helyett radikális intézkedésekre lenne szükség; mivel továbbá a kollektív szintű együttműködés rendkívül fontos, és azt művelni és ösztönözni kell mind egyéni, mind pedig társadalmi szinten;
- N. mivel – anélkül, hogy ezt feltétlenül valamiféle objektív kritérium indokolná – felül kell vizsgálni és újra kell értékelni a nők de facto alacsony pozícióját a tudomány területén, a társadalomban, valamint a nemek közötti kapcsolatokat és a nemi sztereotípiákat; mivel a nők számára szélesebb körű karrierlehetőségek nyújtása és az oktatási modellek megváltoztatása jelentősen hozzájárulhatna a nemek közötti bérszakadék csökkentéséhez, például a női tudósok és mérnökök számának növekedéséhez;
- O. mivel a Bizottság már elkötelezte magát az iránt, hogy biztosítja az alulreprezentált nem 40 %-os képviselési arányát szakértői csoportjai, munkacsoportjai és szakbizottságai összetételében, és különösen, hogy ezt a Horizont 2020 programra is alkalmazni fogja;

2015. szeptember 9., szerda

- P. mivel az emberi erőforrásoknak a tudomány és technológia terén az európai kutatási térségben történő megerősítéséről szóló legutóbbi tanácsi következtetések elismerték a nemek közötti egyenlőség előmozdításának fontosságát a kutatás területén és a felelős pozíciót betöltő nők bevonását, és ez így is történik 2005 óta, de a Tanács az ügyben semmilyen nyilatkozatot nem tett azóta;
- Q. mivel az Európai Kutatási Térség 2015–2020-ig szóló menetrendje felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezdjenek hozzá a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzeti jogszabályok gyakorlatba való átültetéséhez a kutatási intézményekben és a döntéshozó szerveknél tapasztalható egyenlőtlen ségek felszámolása érdekében, illetve a nemek közötti egyenlőség szempontjának a K+F politikákban, programokban és projektekben történő erőteljesebb érvényesítéséhez;
- R. mivel az isztambuli egyezmény felvállalja az erőszak alapvető okainak kezelését és a nők és férfiak közötti nagyobb egyenlőség elősegítését a hozzáállás megváltoztatásával és a sztereotípiák megszüntetésével nemcsak az egyének, hanem a felsőoktatási intézmények szintjén is, továbbá a nemi alapú erőszak jelenségétől nem mentes egyetemi és főiskolai kollégiumokban, hogy a nőket ne érje erőszak és ne alakuljon ki az ebből eredő félelem, ami gyakran megakadályozza őket abban, hogy teljes mértékben részt vegyenek a tudományos és társadalmi életben;
- S. mivel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete alapvető szerepet játszhat a tudomány és a kutatás területén tapasztalható nemek közötti bérszakadék alakulásának ellenőrzésében, az okok elemzésében és a jogszabályok hatásának értékelésében;

Nemek közötti egyenlőség a tudományos állások területén

1. megjegyzi, hogy az utóbbi évek pozitív változásai ellenére a nemek közötti egyenlőséget a tudományos élet és a felsőoktatás területén még nem sikerült elérni; tagállamonként, kutatási területenként és tudományos fokozatonként eltérő a helyzet; rámutat, hogy meglepően kevés nővel találkozunk a tudományos intézmények és egyetemek legmagasabb szintű akadémiai és döntéshozatali pozícióiban, ami az „üvegplafon” meglétét jelzi, és olyan, előítéleteken alapuló láthatatlan akadályokra utal, amelyek korlátozzák a nők felelős pozíciókba való előretartását;
2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bizonyítást nyert az európai egyetemeken és az iskolák vezetésében, valamint a fejlett gazdaságokban a nemi alapon történő – jellegét tekintve horizontális és vertikális – hátrányos megkülönböztetés, és hogy míg a 28 tagú EU-ban az egyetemi diplomások 59 %-a nő, arányuk az egyetemi tanárok körében mindössze 18 %;
3. emlékeztet arra, hogy a nemek közötti egyenlőség egyike azon alapelveknek, amelyeken az Unió alapul, és amelyet a kutatás és a felsőoktatás területén tiszteletben kell tartani; hangsúlyozza, hogy a nőket érő közvetlen vagy közvetett megkülönböztetés valamennyi formáját meg kell szüntetni;
4. megjegyzi, hogy a nők tudományban és kutatásban tapasztalható hiánya a férfinezőpont dominanciáját eredményezte a K&F területén, és különösen, hogy a) az ütközési tesztekben használt bábuk között nincsenek női bábuk b) orvosi kutatást általában férfi vizsgálati alanyokon hajtanak végre c) a sugárzási dózis kiszámítása egy középkorú férfi sugárzáselnyelési képességén alapul, valamint d) a legtöbb anatómiai tankönyvben férfitesteket ábrázolnak a képek;
5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU-ban és a tagállamokban a munkaerőpiacon történő egyenlő bánásmódra és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára és az azonos bérezésre vonatkozó érvényes jogi rendelkezések ellenére a nők kutatói állásokhoz, finanszírozáshoz és publikáláshoz való egyenlőtlen hozzáférése még mindig fennálló probléma, ami magában foglalja a nemek közötti kiigazítások nélküli bérszakadékot a tudomány és a felsőoktatás területén;

Pozitív intézkedések

6. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a meglévő jogi rendelkezések helyes végrehajtását, és ha szükséges, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében vizsgálják felül azokat; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének való megfelelést – amely az Európai Unió egyik célkitűzéseként szerepel a Lisszaboni Szerződésben – a munkavállalói szerződések és a finanszírozás minden típusában, valamint feleljenek meg az egyenlő munkáért járó egyenlő díjazáshoz való jognak is, például a fizetések átláthatóságának biztosításával a férfiak és a nők számára nyújtott díjazás valamennyi eleme tekintetében, beleértve a támogatásokat és az ösztöndíjakat is;

2015. szeptember 9., szerda

7. megjegyzi, hogy a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében a jogi rendelkezések érvényesítése mellett meg kell szüntetni a tudományos előmenetel és a döntéshozatal területén a nők közvetlen vagy közvetett megkülönböztetését előidéző kulturális és intézményi akadályokat; úgy véli, hogy a megkülönböztetés e formái gyakran negatív előítéleteken és tudatos vagy nem tudatos, folyamatosan reprodukálódó hozzáálláson és normákon alapuló sztereotípiákon alapulnak, és az intézményi változások hozzájárulhatnak ezek felszámolásához; felszólítja a Bizottságot, hogy ezen akadályok csökkentésére vezessen be és támogasson figyelemfelkeltő kampányokat, programokat és kezdeményezéseket a tudományos világ és általában a társadalmi élet területén;
8. ismételten bírálja, hogy a nők a tudomány és a kutatás területén való alulreprezentáltságuk következtében ugyanazért a munkáért kevesebb pénzt kapnak;
9. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy bátorítsák és ösztönözzék a kölcsönös támogatási hálózatokat, valamint a bevált gyakorlatok megosztását Európa-szerte és Európán kívül is;
10. hangsúlyozza, hogy a figyelemfelkeltő kampányoknak a férfiakat és a nőket is meg kell tudniuk szólítani, mivel (tudatosan vagy nem tudatosan) reprodukálják azokat a nemi sztereotípiákat, amelyek néha ahhoz vezetnek, hogy a nők internalizálják a tudományos előmenetel előtt álló kulturális és intézményi akadályokat;
11. sürgeti a Bizottságot, hogy építsen a már meglévő programokra és kezdeményezésekre, valamint folytasson pozitív kampányokat arra ösztönözve a lányokat és a nőket, hogy tudományos és kutatói pályát kezdjenek a tudomány összes területén, különös tekintettel a műszaki és a technológiai ágazatra, ahol a közelmúltban bekövetkezett pozitív változások ellenére a nők részvétele az átlagtól elmarad;
12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassanak olyan oktatási programokat, amelyek ösztönzik a természettudományos, technológiai, műszaki és matematikai, továbbá a művészetek és a bölcsészettudomány közötti szinergiát és pozitív kapcsolatokat, és amelyek előmozdítják a nemek közötti egyenlőség perspektíváját, elősegítve azt a szerepet, amelyet a nők e kapcsolatokban játszhatnak;
13. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy népszerűsítsék a pozitív női szerepmodelleket az oktatás minden szintjén, a kötelező oktatástól kezdve a további vagy felsőfokú oktatáson át a posztgraduális szintig, valamint az informális oktatásban és az ifjúsági munkában is; elismeri, hogy a pozitív női szerepmodellek népszerűsítése olyan intézkedéseket foglal magában, mint például a nőknek a tudomány és a technológia, a vállalkozás és a döntéshozatal terén régebben és napjainkban elért eredményeinek hangsúlyozása; megjegyzi, hogy ezen intézkedések közé tartozhat a nemzetközi nőnapra és a tudomány hetére fordított kiemelt figyelem, valamint a tagállamokból és a világ minden tájáról származó bevált gyakorlatok alkalmazása;
14. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy erősítsék meg a nők tudományos és egyetemi pályafutásának folytatását ösztönző kezdeményezéseket és programokat, például a képzési és hálózatépítési programokat, amelyek támogatják a női tudósok – különösen a fiatal női tudósok – kutatási programokban és támogatási pályázatokban való részvételét, továbbá a női kutatók egyéni karrierjét és szakmai előmenetelét a legmagasabb besorolási fokozatig; úgy véli, hogy ösztönözni kell továbbá a nőket, hogy nyújtsanak be pályázatot döntéshozatali pozíciókra is, ugyanakkor fel kell lépni mindenfajta akadály ellen, amely megnehezíti vagy lehetetlenné teszi számukra a pályázást;
15. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a felsőoktatás terén a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó bármely stratégia tervezése során fordítsanak külön figyelmet azokra a nőkre, akik többszörös megkülönböztetéssel szembesülnek: például az LMBTI nőkre, a fogyatékossgal élő nőkre, a kisebbségi vagy migráns háttérrel rendelkező nőkre, a női menekültekre és a női gondozókra;
16. sürgeti a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki hatékony és vonzó tantervet a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika terén annak érdekében, hogy fenntartsák a lányok érdeklődését a természettudományok iránt, továbbá hogy ismerjék el, hogy a tanárok fontos szerepet játszanak a kulturális változásban és képesek fokozni a lányok folytatódó részvételét az iskolai természettudományos oktatásban;
17. sürgeti a tagállamokat annak felismerésére, hogy színvonalas pályaeorientációs tanácsadás és vonzó oktatás révén ösztönözni tudják a lányokat természettudományos, technológiai, műszaki tudományos és matematikai tanulmányaik további, egyetemi szintű folytatására;

2015. szeptember 9., szerda

A munka és a magánélet egyensúlya

18. hangsúlyozza, hogy a szakmai és családi kötelezettségek sikeres összeegyeztetése gyakran igen komoly akadályt jelent különösen a nők számára tudományos és egyetemi pályafutásuk előrehaladása során, és egyben pályaelhagyásuk egyik legfontosabb oka is;

19. rugalmasabb munkafeltételek kialakítását kéri a férfi és a női kutatók számára, amely lehetővé teszi számukra, hogy munkájukat összeegyeztessék családi életükkel, valamint a nemek közötti egyenlőség érdekében a nemek közötti bérkülönbség felszámolását;

20. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat, valamint a kutatásfinanszírozó szervezeteket és más érdekelt feleket, hogy dolgozzanak ki programokat, amelyek tevékenyen ösztönzik a nőket pályájuk folytatására a szülési vagy szülői szabadság után is, valamint hogy biztosítsák olyan visszailleszkedési programok finanszírozását, amelyeket az egyes intézmények igényeihez kell igazítani, és amelyek magukban foglalják a tudományos fejlődéssel való lépéstartáshoz szükséges képzéseket, valamint nagyobb rugalmasságot a nők tudományos teljesítményének megítélésakor a gyermek születését vagy örökbefogadását követő időszakban, és nyújtsanak megfelelő gyermekgondozási szolgáltatásokat; ezeket az intézkedéseket az egyéni ösztöndíjjal dolgozó kutatókra és a külső finanszírozású kutatási projekteken dolgozókra is alkalmazni kell;

21. ösztönzi a tagállamokat és a régiókat, hogy segítsék elő családbarát egyetemek és kutatóintézetek kialakítását;

22. sürgeti a Bizottságot, hogy ismerje el a megfelelő apasági szabadság és apasági támogatás szükségességét, hogy a férfiak megengedhessék maguknak a gyermekgondozási célú szabadság kivételét, és a nők tudományos és akadémikus karrierjükben való előrelépése előtt álló főbb akadályok megszüntetése érdekében segítsen küzdeni azon norma ellen, hogy mindig a nő legyen az a szülő, aki megszakítja pályafutását;

Intézményi változások és projektek

23. tudomásul veszi, hogy az egyes nők karrierjének ösztönzése mellett intézményi változásokra is szükség van a nemek közötti egyenlőséget gátló akadályok leküzdése terén, különös tekintettel a vertikális szegregációra és a nők döntéshozatali bizottságokban való részvételére;

24. hangsúlyozza, hogy az intézményeknek részt kell venniük e változások támogatásában és ösztönzésében új normák kialakításával, a felmerülő kérdések kezelésével és az előrehaladás nyomon követésével annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a női tudósok számára, hogy kiaknázhassák a rendelkezésre álló információkat, és ugyanakkor tevékenyen hozzájárulhassanak az Európai Kutatási Térséghez;

25. sürgeti a Bizottságot, hogy javasoljon ajánlást a tagállamok számára, amely olyan közös iránymutatásokat foglal magában, amelyek intézményi változtatásokat hivatottak előidézni a nemek közötti egyenlőség ügyének az egyetemeken és a kutatóintézményekben történő jobb érvényesítése érdekében;

26. úgy véli, szükség van a nemi megoszlásról és a tagállamok női tudósainak helyzetéről rendelkezésre álló információk rendszerezésére annak érdekében, hogy minden állami és magán kutatói intézetben elő lehessen mozdítani a nemek közötti egyenlőséget; úgy véli, konszenzusra van szükség van a női tudósokhoz kapcsolódó projektek ösztönzését célzó további fellépések érdekében;

27. sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos, az Európai Kutatási Térségen belüli kezdeményezésekben betöltött koordinációs szerepét, valamint fokozza az érdekelt felek tudatosságát, és kínáljon számukra megfelelő képzést, amelynek célja a nemek közötti esélyegyenlőség tudományos és felsőoktatási körökben való fontosságának hangsúlyozása; hangsúlyozza, hogy a felsőoktatási és tudományos karrier tekintetében a nemek közötti valódi egyenlőséget ösztönző intézkedésekre van szükség;

28. üdvözli, hogy a Bizottság a 7. keretprogram és a Horizont 2020 program keretében finanszírozást nyújt a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó tervek kidolgozására, továbbá üdvözli a Bizottság és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének közös projektjét, amely a bevált gyakorlatok meghatározása és ezeknek az érdekelt felekkel történő megosztása eszközeként a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó tervekkel kapcsolatos online eszköz létrehozására irányul; hangsúlyozza, hogy a javasolt bevált gyakorlatoknak figyelembe kell venniük az egyetemek és a kutatói szervezetek függetlenségét és szervezeti felépítésük különbözőségét a tagállamokban;

2015. szeptember 9., szerda

29. felkéri a tagállamokat, hogy vegyenek részt kutatóintézetekkel és egyetemekkel kialakított partnerségekben a nemekre vonatkozó intézményi és kulturális változások támogatása érdekében;
30. felkéri a tagállamokat, hogy működjenek együtt a felsőoktatási intézményekkel annak érdekében, hogy támogatást és nagyobb szakmai előmeneteli lehetőségeket nyújtsanak a kulcsfontosságú átmeneti pontokon, például a PhD, a posztdoktori és egyetemi előadói posztok között;
31. hangsúlyozza, hogy a Horizont 2020 programba teljes körűen be kell építeni a kutatás nemi szempontjait és a részvétel nemi kiegyensúlyozottságát; úgy véli, ehhez újult erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy a nemi szempontokat beépítsék a következő munkaprogram kialakításába és végrehajtásába; üdvözli a Horizont 2020 nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadó csoportjának létrehozását; határozottan úgy véli, hogy a Horizont 2020 célkitűzéseit csak úgy lehet elérni, ha a női kutatókat teljes mértékben bevonják;
32. felszólítja a tagállamokat, hogy működjenek együtt a felsőoktatási intézményekkel annak érdekében, hogy proaktív módon ösztönözzék a nőket az álláshelyek megpályázására, és biztosítsák, amennyiben lehetséges, a nők részvételét a felvételi elbeszélgetést végző testületekben;
33. határozottan úgy véli, hogy a nemi szempont hozzáadott értéket képvisel a kutatás számára, és megtéríti a beruházást; kiemeli, hogy a nemi szempontú elemzés elősegítheti az innovációt és a multidiszciplináris együttműködést a tudomány és a technológia területén;

További lépések

34. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak ösztönzőket a kutatóintézetek és egyetemek számára a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó tervek bevezetésére és alkalmazására, a nemi dimenzióknak nemzeti kutatási programjaikba történő beépítésére, a fiatal női kutatók felvétele, megtartása és szakmai előmenetele előtt álló jogi és más akadályok megszüntetésére, és a strukturális változásra vonatkozó átfogó stratégiák végrehajtására a kutatási intézményekben és programokban tapasztalható hiányosságok orvoslása céljából;
35. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglalkozzanak a nemek közötti egyenlőtlenségekkel a döntéshozatali folyamatban és a kutatók felvételéért és előléptetéséért felelős testületekben, és vegyék fontolóra a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó tervek kidolgozását, ami a kutatás, a tudomány és a felsőoktatás terén a közfinanszírozáshoz való hozzájárás előfeltétele, különösen azáltal, hogy ösztönzik a kutatási és tudományos létesítményeket a női kutatók bevonására irányuló erőfeszítéseikről szóló jelentések készítésére, és nyílt és átlátható folyamatokat biztosítanak a férfi és női kutatók kiválasztásában és előléptetésében;
36. elismeri, hogy a felsőoktatásban a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiáknak foglalkozniuk kell a nemi alapú erőszakkal is; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek stratégiákat a nemi alapú erőszak kezelésére az egyetemeken és a felsőoktatási kollégiumokban, beleértve a figyelemfelhívást, megkönnyítve az érintett nők igazságszolgáltatáshoz való jogainak érvényesítését, és bevonva a férfi hallgatókat, az oktatókat és a személyzetet az erőszak elleni küzdelembe;
37. felszólítja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a munkavállalókat arra, hogy hozzanak intézkedéseket a nőket érő – az áldozatok esetleges önbizalomvesztéséhez és végül lemondásához vezető – munkahelyi zaklatás minden formája elleni küzdelem érdekében;
38. ösztönzi a tagállamokat, hogy könnyítsék meg a nemzeti felsőoktatási és tudományos minisztériumok, valamint az egyenlőséggel foglalkozó miniszterek (illetve az ezeknek megfelelő intézmények és személyek) közötti rendszeres kommunikációt, és dolgozzanak ki olyan nemzeti politikákat, amelyek ösztönzik és támogatják a nőket a tudomány és a felsőoktatás terén;
39. felszólítja a tagállamokat, hogy vonják be a médiát és a magánszektort a nemi sztereotípiák felszámolásába és a kölcsönös tisztelet előmozdításába; hangsúlyozza a média szerepét a nemi sztereotípiák fenntartásában vagy a megszüntetésüket célzó küzdelemben, valamint a médiában rejlő potenciált a nők és a lányok elé állított pozitív példaképek proaktív népszerűsítése terén, és ezt ösztönözni kellene;

2015. szeptember 9., szerda

40. felhívja a Bizottságot és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét, hogy valamennyi felsőoktatási és tudományos tevékenység tekintetében fejlessze tovább a humán erőforrás-statisztikákon kívül a nemek szerint lebontott statisztikák fenntartására vonatkozó már meglévő módszereket, továbbá nemzeti szinten és az Európai Kutatási Térségben dolgozza ki az intézményi változások folyamatainak mérésére szolgáló érvényes mutatókat;

41. felszólítja a tagállamokat, a tudományos szférát és valamennyi érintett felet, hogy vezessenek be speciális programokat az oktatásban, különösen a felsőfokú oktatásban annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet a nemek közötti egyenlőség fontosságára;

42. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy valamennyi tudományos, felsőoktatási és kutatási programra és intézkedésre következetesen alkalmazzák a nemek szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést, továbbá dolgozzanak ki iránymutatásokat és módszereket a nemi dimenzió e területekre történő beépítésének nyomán követésére és értékelésére;

43. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki statisztikai mérőszámokat a felsőoktatást elhagyó nők további pályafutásának nyomán követésére annak érdekében, hogy javítsák a felsőoktatási intézmények és kormányzatok szakpolitikai döntéshozatalát az érintett területeken;

44. ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra azon felsőoktatási intézmények kedvező értékelését, amelyek intézkedéseket hoztak a nemek közötti egyenlőség megszüntetésére;

45. kéri, hogy a Bizottság a hátrányos megkülönböztetés burkolt formáinak megfékezésére a kutatásfejlesztés terén a biológiai és társadalmi nemeket figyelembe vevő ösztönzők segítségével építse be a nemi szempontokat a tudományos és technológiai tartalmakba;

Aktív részvétel

46. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a női tudományos kutatók közötti hálózatépítés további erősítésére nemzeti, regionális és uniós szinten;

47. ösztönzi a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra olyan mentorprogramok végrehajtását, amelyek külön figyelmet fordítanak arra, hogy a nőket ösztöndíjak, magasabb beosztások és más lehetőségek megpályázására ösztönözzék, és hogy e folyamat során támogassák őket;

48. ismételten megemlíti, hogy fontos biztosítani a nők fokozottabb részvételét a döntéshozatalban, valamint a nemek közötti egyensúly biztosítását az értékelő, felvételi és valamennyi egyéb bizottságban, továbbá a munkaerő-toborzással, finanszírozással, kutatási programokkal és publikálással kapcsolatos kijelölt döntéshozatali testületekben és bizottságokban; úgy véli, hogy arra kell bízni a kutatóintézeteket és egyetemeket, hogy vezessenek be célértékeket a nők e szervezetben való részvételére vonatkozóan; e tekintetben felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tartsák magukat a nemek közötti egyensúly javításáról és kapcsolódó intézkedésekről szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatához ⁽¹⁾ annak érdekében, hogy hasonló jogalkotási intézkedéseket javasoljanak a nők által betöltendő vezetői álláshelyekkel kapcsolatban a tudomány és a felsőoktatás terén;

49. felkéri a Tanácsot, hogy a luxemburgi elnökség során fogadjon el következtetéseket a kutatás terén megvalósuló nemek közötti egyenlőségre vonatkozóan annak érdekében, hogy biztosítsa a nők nagyobb képviseletét és részvételét a kutatási ágazat döntéshozatalában;

50. felkéri a Parlamentet, hogy vezessen be egy „Nők és tudomány Európában” elnevezésű díjat, amelyet azon munkáltatóknak (vállalkozásoknak, intézményeknek és hatóságoknak) lehet odaítélni, amelyek úttörő szerepet játszanak a nők felsőoktatási és tudományos körökben való részvételének elősegítésében, a női felsővezetők támogatásában és az egyenlő bérezés biztosításában;

⁽¹⁾ COM(2012)0614.

2015. szeptember 9., szerda

51. felkéri a Bizottságot, hogy – többek között tájékoztató kampányok révén – népszerűsítse a nők tudományos kutatásban való részvételének növelését célzó rendszereket és programokat;

o

o o

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.
